

Følgerne af Loven vil i Tidens Længde — og det varer endda ikke saa grumme mange Aar — blive, at samtlige Sporveje kunne gaa over til Kommunerne. Altsaa, jeg synes, at de ærede Herrer maatte kunne føle sig noget tilfredse med Lovforslaget og ikke behøvede at tage saa stærkt Afstand fra det, som de gøre.

Nu hører jeg af det ærede Medlem for 1ste Kreds (Knudsen), at Underændringsforslaget skal forstås saaledes, at ikke blot Staten skal have en Andel, men at det ogsaa er forbeholdt Kommunen at faa en Andel, og jeg indrømmer, at Redaktionen tilstøder denne Forstaaelse. Der staar ganske sikkert, at efter at de 5 pCt. ere givne til Selstabet og et Beløb er henlagt til Fornødhedsfonden, skal der indbetales til Statskassen Halvdelen af Nettoudbyttet, og der staar meget rigtigt ikke, hvad der skal gøres med Resten. Jeg har troet, at det var Selstabet, der skulde have den, og jeg mener unøgtelig ogsaa, at hvis det ikke er Meningen, burde der have staaet udtrykkeligt, at man forbeholdt sig at disponere ogsaa over den anden Halvdel. Jeg anser det nu for uheldigt at vedtage noget saadant, og tager man denne Bestemmelse med ind i Lovforslaget, vil jeg spaa, at der ikke vil blive mange Sporvejssejlsfaber, som ville give mere end 5 pCt. ud over det, der skal henlægges til Reservecfonden. Uretfærdigt maa jeg fremdeles finde det.

Det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (S. Bederfen) kan ikke begribe, at Kommunen egentlig har noget videre at gøre med disse Sporveje, det er saadan en Herlighed for dem at faa Sporveje, men jeg kan mindre begribe, at Staten, fordi den forbeholder sig at give Koncessionerne og at have Tilsynet med Koncessionshaverne, skulde søge pekuniær Fordel deraf. Det forekommer mig at ligge langt nærmere, at Kommunen faar Fordelen, og Lovgivningsmagten er ved Loven af 1875 ogsaa gaaet Jover til dette, og det nuværende Lovforslag gaar fuldt over dertil, hvilket synes mig at være meget naturligt. At der er Fordel forbundet med Sporveje, vil vel ingen nægte, men at der ogsaa kan være Gener forbundne med dem, forekommer mig ogsaa vil kunne forstås. Det tror i alt Jald jeg er Tilfældet.

Jeg ved godt, at det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds accentuerer, at vi staa paa Retsgrundlaget af Loven fra 1862 for de Koncessioners Vedkommende, som ere givne i Genhold til denne Lov, og det følger vel ogsaa af sig selv. Det, jeg har foreslaaet i Lovforslaget, er, at Staten skal kunne renoncere paa den Ret, den har, og det er dog vel tilladt, det er noget, man maa kunne

gøre. Om der er Grund til at eftergive noget, kan der være Spørgsmaal om. Men det forekommer mig, at der er Grund dertil, og at man som Jagt ved at renoncere til Fordel for Kommunerne retablerer det naturlige Forhold. Saa siger det ærede Medlem, at det er Ministeren, der afgør det hele. Ja, det staar der i enhver Koncession. Der er Bestemmelser i Koncessionerne, som maa gives uden for den egentlige Lovramme, og der maa Ministeren afgøre Sagen, for saa vidt Spørgsmaalet altsaa ikke er afgjort ved Lov, hvad der f. Eks. er Tilfældet ved Loven af 1862, hvor der staar saaledes: „Tilstaas Eneretten for et længere Tidsrum end 20 Aar, sker det dog kun paa den Betingelse, at hele Anlægget ved Koncessionens Udløb uden Vederlag tilfalder Staten som Ejendom“. Naar der findes en saadan Bestemmelse i selve Loven, har jeg Jøje til at sige, at denne Lovbestemmelse vil jeg lade undertaste Domstolenes Prøvelse, og det er ikke, fordi jeg ikke vil have med Afgørelsen at gøre og ikke af Magelighed, som det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds forudsatte, heller ikke for at behyrde Domstolene. Men at det ærede Medlem kan sige, at Domstolene ikke egne sig til at afgøre saadanne Spørgsmaal — „hvorfor skulde de ogsaa have med det Spørgsmaal at gøre“ — det forstaar jeg ikke, og ganske Jærlig ikke efter den Stilling, det ærede Medlem indtager i Samfundet. Det forekommer mig, at man bør erkende, at det er retfærdigt, at Ministeren søger Rettens Afgørelse af denne Lovbestemmelse. Det er en Bestemmelse, som for saa vidt ikke behøver at staa i Koncessionerne, men Skik og Brug er det, at man lader Lovbestemmelserne gaa ind i Koncessionerne. Det kan være et tvivlsomt Spørgsmaal, men i alt Jald vil jeg sige, at Koncessionshaverne bør have denne Ret, det er jeg ikke noget Djeblik i Tvivl om.

Det. Hansen: Naar en Minister i Genhold til Loven af 1862 har givet en Koncession, hvori han har præciseret, hvorledes Tilstanden skal blive efter Enerettens Udløb, saa er det Koncessionen, der bliver Lov mellem Selstabet og Staten, og det er Koncessionen, der skal fortolkes. Og da Ministeren i selve Koncessionen har forbeholdt sig Fortolkningsretten, er det ikke længere et Spørgsmaal om Fortolkning af Loven af 1862, men simpelt hen et Spørgsmaal om Fortolkningen af vedkommende Paragraf i Koncessionen, det drejer sig om.

Ministeren for offentlige Arbejder (Jørgensen): Det kan være det ærede